

**Hotellmarknadens konjunkturbarometer
2:a kvartalet 2021**

Återhämtning på gång i hotellbranschen

Augusti 2021

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

Närmare 9 av 10 hotellföretag tror på bättre efterfrågan / 4

Fortsatt stark tillväxt i tjänstesektorn / 5

Hotellens förväntningar ger normalt en god prognos / 6

Hotellföretagens förväntningar på priserna / 7

6 av 10 hotellföretag förväntar sig höjda priser på hotelltjänster / 7

Hotellföretagens syn på lönsamheten / 8

Något färre hotell anger dålig lönsamhet / 8

Tydlig koppling mellan prisutveckling och synen på lönsamheten / 9

God lönsamhet i tjänstesektorn / 10

Starkt samband mellan hotellföretagens syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 11

Bristen på personal i hotellbranschen / 12

Snabb ökning av brist på hotellpersonal / 12

4 av 10 tjänsteföretag anger brist på personal / 13

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 14

SAMMANFATTNING

ÅTERHÄMTNINGEN I HOTELLBRANSCHEN FORTSÄTTER

Nästan 90 procent av hotellföretagen förväntar sig bättre efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt. Detta förstärker bilden av att återhämtningen i hotellbranschen är på god väg.

Med en allt positivare syn på efterfrågan har förväntningarna på högre priser på hotelltjänster följt med. 6 av 10 hotellföretag anger att de förväntar sig höjda priser på hotelltjänster på tre månaders sikt.

Den högre efterfrågan på hotelltjänster och stigande priser har gjort att 20 procent av hotellföretagen under andra kvartalet anger god eller tillfredställande lönsamhet. Under första kvartalet var motsvarande andel fyra procent.

Den påbörjade återhämtningen av efterfrågan på hotelltjänster har ökat efterfrågan på personal i branschen. Detta har lett till att 4 av 10 hotellföretag anger brist på personal under andra kvartalet. Det är en ökning från knappt fem procent första kvartalet.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

NÄRMARE 9 AV 10 HOTELLFÖRETAG TROR PÅ BÄTTRE EFTERFRÅGAN

Efterfrågan på hotellrum låg under första halvåret 2021 nästan 60 procent lägre än under motsvarande period 2019, enligt Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB). Skillnaden var dock mindre under andra kvartalet jämfört med första kvartalet, vilket visar att en återhämtning är på väg.

Att återhämtningen är på gång stöds också av att hotellföretagen förväntar sig högre efterfrågan på sina tjänster framöver, se diagram 1. Nästan 90 procent av hotellföretag förväntar sig ökad efterfrågan på sex månaders sikt. Det krävs dock relativt kraftiga ökningarna för att närma sig nivåerna innan pandemin.

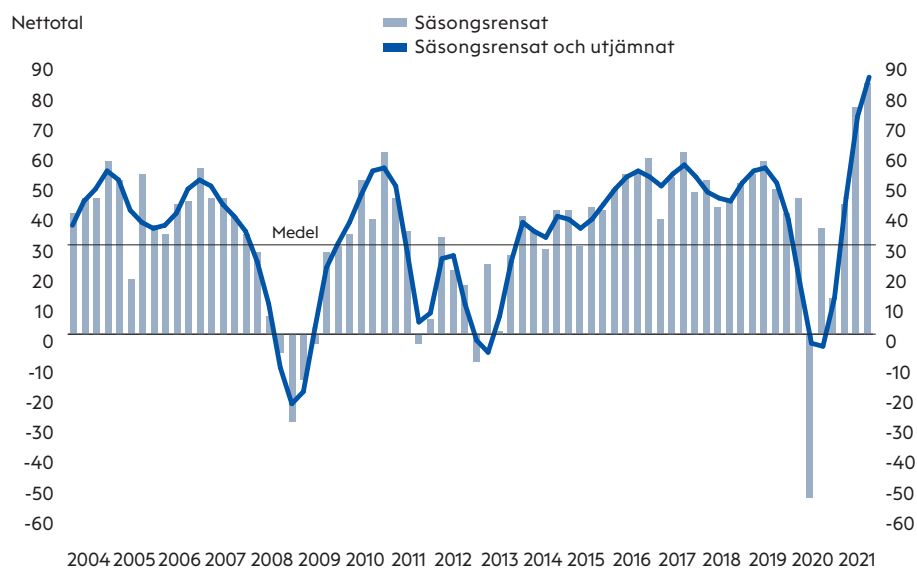

Diagram 1

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt f.o.m. 2:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagens tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

FORTSATT STARK TILLVÄXT I TJÄNSTESEKTORN

Produktionsvolymen i tjänstesektorn under första halvåret 2021 låg på en högre nivå än under motsvarande period 2019. Tappet som skedde i efterfrågan till följd av pandemin är alltså redan återhämtat. De säsongsrensade och utjämnade förväntningarna i synen på efterfrågan på sex månaders sikt ligger dessutom högt för tjänstesektorn, se diagram 2. Nettotalet för tjänstesektorn låg över 50, vilket är långt över det historiska medelvärdet på 33.

De positiva förväntningarna på efterfrågan i tjänstesektorn handlar alltså inte om förväntad återhämtning utan snarare om fortsatt stark tillväxt från en redan hög nivå.

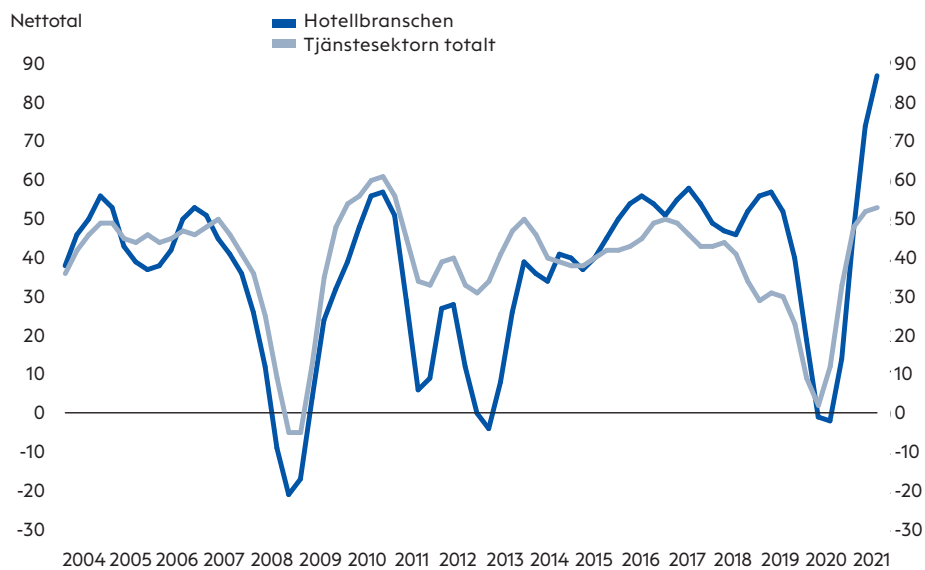

Diagram 2

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2021, säsongsrensade och utjämnade.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLENS FÖRVÄNTNINGAR GER NORMALT EN GOD PROGNOIS

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt har historiskt givit en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

I och med det dramatiska tappet i efterfrågan på hotellrum som är en konsekvens av pandemin har dock sambandet blivit mindre tydligt. Den extraordinära påverkan som pandemin har haft på efterfrågan på hotellrum går inte att passa in i det historiska sambandet.

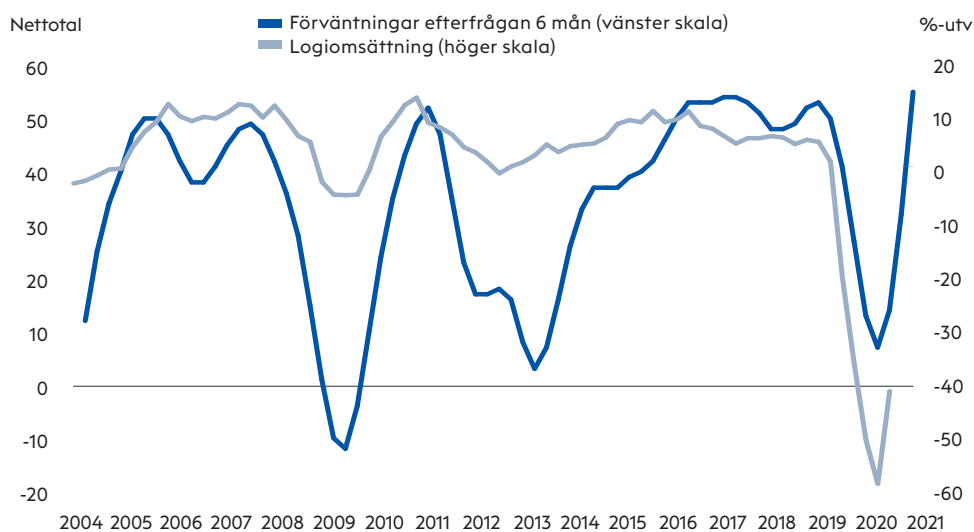

Diagram 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2021 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4 kvartals glidande medelvärde.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRISERNA

6 AV 10 HOTELLFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG HÖJDA PRISER PÅ HOTELLTJÄNSTER

Det genomsnittliga hotellrumspriset på den svenska hotellmarknaden låg 19 procent lägre under andra kvartalet i år jämfört med motsvarande period 2019. Jämfört med andra kvartalet 2020 har dock snittpriset gått upp med 9 procent. Högre efterfrågan jämfört med förra året är en bidragande orsak till att hotellrumspriserna börjat öka även om det är långt kvar till nivån för 2019.

Den återhämtning i efterfrågan som pågår har också inneburit att allt fler hotellföretag förväntar sig högre priser framöver. Närmare 6 av 10 hotellföretag förväntar sig högre priser på hotelltjänster på tre månaders sikt, se diagram 4. Endast 5 procent av hotellföretagen förväntar sig lägre pris.

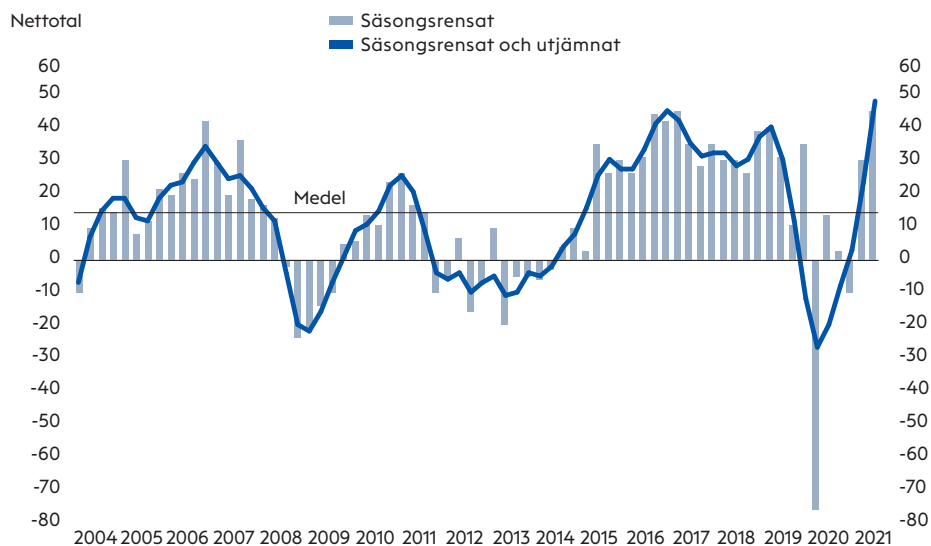

Diagram 4

Hotellföretagens förväntningar på försäljningspriserna på 3 månaders sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat att de förväntar sig höjda försäljningspriser jämfört med andelen som förväntar sig sänkta. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN

NÅGOT FÄRRE HOTELL ANGER DÅLIG LÖNSAMHET

Den återhämtning som har kommit i gång på den svenska hotellmarknaden har påverkat hotellföretagens syn på lönsamheten. I denna undersökning angav nästan 20 procent av hotellföretagens att det hade bra eller tillfredsställande lönsamhet, vilket kan jämföras med några enstaka procent under första kvartalet 2021, se diagram 5.

Fortfarande anger dock cirka 80 procent av hotellföretagen att de har dålig lönsamhet. Det är inte förvånande med tanke på att logiomsättningen på den svenska hotellmarknaden under andra kvartalet 2021, trots en stark återhämtning jämfört med 2020, låg nästan 60 procent lägre än logiomsättningen andra kvartalet 2019.

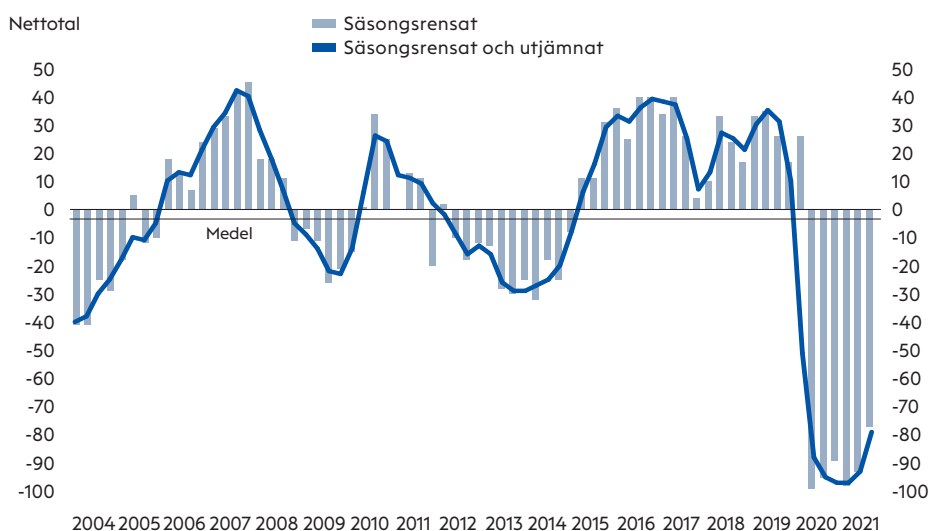

Diagram 5

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, nuläge t.o.m. 2:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

TYDLIG KOPPLING MELLAN PRISUTVECKLING OCH SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN

Det finns en tydlig koppling mellan hur hotellföretagen anger att de har förändrat sina försäljningspriser och hur de ser på sin lönsamhet. Enkelt uttryckt, när hotellföretagen anger att de har höjt sina försäljningspriser är de också mer nöjda med sin lönsamhet och vice versa. I diagram 6 visas dels utvecklingen av nettotalet för utfallet av hotellens försäljningspriser, dels nettotalet för hotellens syn på lönsamheten. Som diagrammet visar, ju högre nettotal för försäljningspriserna desto högre nettotal för lönsamheten och tvärtom.

De positiva förväntningarna på prisutvecklingen i hotellbranschen som redovisades i diagram 4 pekar på att andelen hotellföretag som anger tillfredsställande eller bra lönsamhet under andra halvan av 2021 kommer att fortsätta att öka.

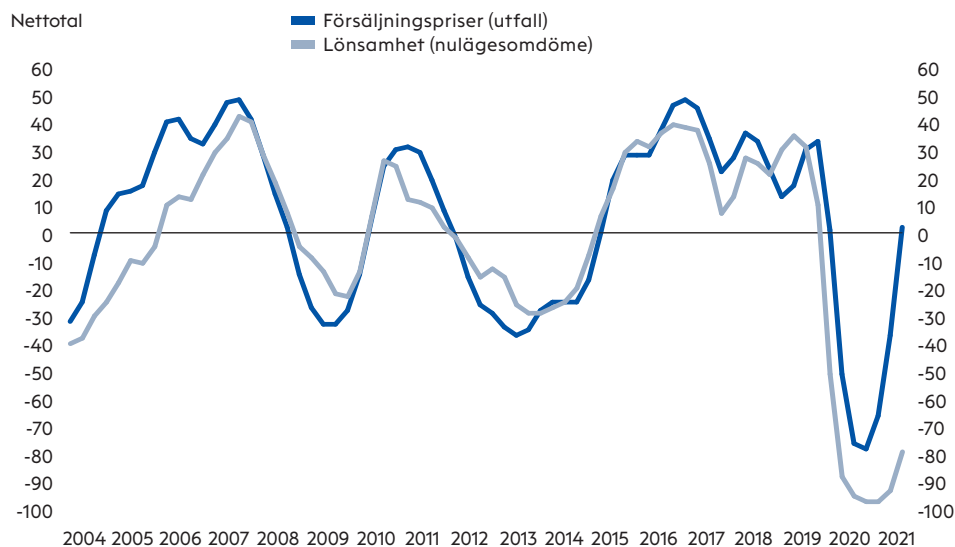

Diagram 6

Utfallet av försäljningspriserna enligt hotellföretagen och deras bedömning av lönsamheten t.o.m. 2:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

GOD LÖNSAMHET I TJÄNSTESEKTORN

Samtidigt som i stort sett samtliga hotellföretagens anger att de har dålig lönsamheten har situationen i tjänstesektorn normaliserats, se diagram 7. Nettotalet för lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, för tjänstesektorn i sin helhet låg på 6. Det betyder att det är fler tjänsteföretag som anger bra lönsamhet än som anger dålig lönsamhet.

Utvecklingen är inte så förvånande med tanke på att, som tidigare redovisats i rapporten, produktionsvolymen i tjänstesektorn under första halvåret 2021 är högre än under första halvåret 2019.

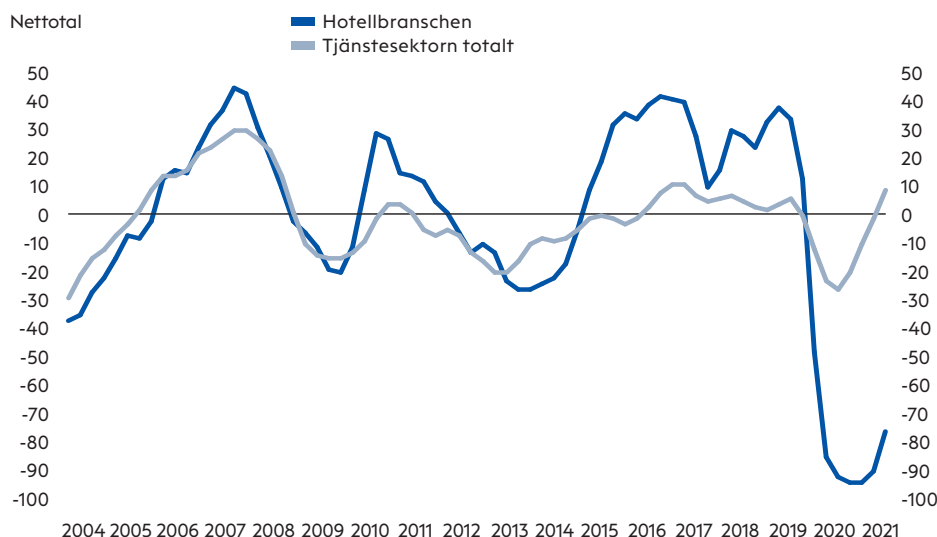

Diagram 7

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, nuläge t.o.m. 2:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

STARKT SAMBAND MELLAN HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, samvarierar historiskt väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 8 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskalan avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

De historiskt låga netttotalen avseende synen på lönsamheten under 2020 och början på 2021 pekar på att den faktiska lönsamheten för hotellbranschen kommer att bli mycket svag för såväl helåret 2020 som första halvåret 2021.

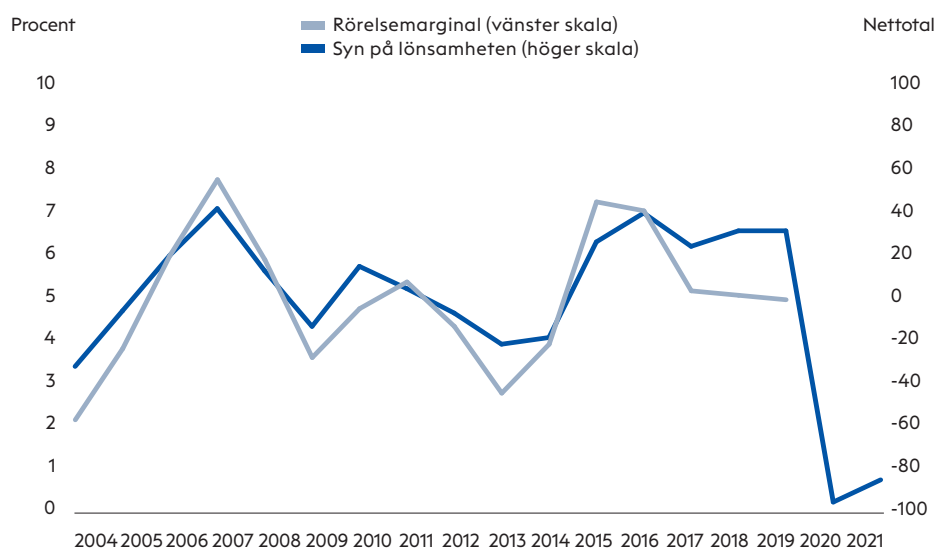

Diagram 8

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

¹Rörelsemarginal: Rörelseresultatet i procent av totalomsättning (rörelseresultat: totala intäkter minus rörelsekostnader).

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

SNABB ÖKNING AV BRIST PÅ HOTELLPERSONAL

Andra kvartalet 2021 är det första kvartalet sedan pandemin slog till, där det är en större andel av hotellföretag som ökade antalet anställda än som minskade antalet. Nettotalet, säsongrensats och utjämnat, gick från minus 44 första kvartalet till plus 16 andra kvartalet. Konsekvensen av detta har varit att andelen hotellföretag som anger brist på personal har ökat kraftigt, se diagram 9. Andelen ökade från några procent första kvartalet till runt 40 procent under andra kvartalet.

Det är en negativ signal att hotellen redan i början på återhämtningen för branschen har svårt att hitta personal. En orsak är att medarbetare i branschen under pandemin har valt att söka sig till andra branscher. Problemen riskerar att förvärras under hösten då 6 av 10 hotellföretag förväntar sig att öka antalet anställda på tre månaders sikt.

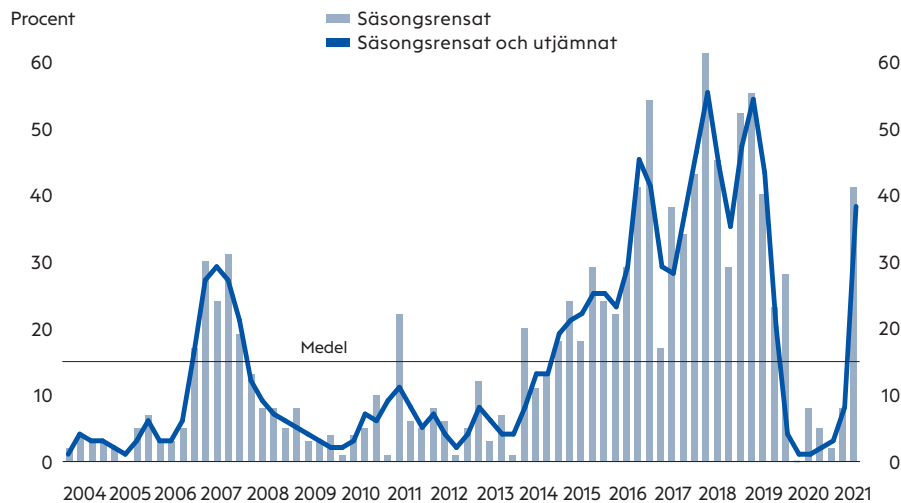

Diagram 9

Andel hotellföretag som anger brist på personal, andel t.o.m. 2:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

4 AV 10 TJÄNSTEFÖRETAG ANGER BRIST PÅ PERSONAL

Även i tjänstesektorn totalt steg bristen på personal under andra kvartalet 2021, se diagram 10. 4 av 10 tjänsteföretag angav att de hade brist på personal. Det var också klart större andel tjänsteföretag som ökade antalet anställda under andra kvartalet än andel som minskade antalet anställda.

Det allt bättre konjunkturläget och tjänstesektorns positiva syn på efterfrågan syns i företagens förväntningar på antalet anställda på tre månaders sikt. Drygt 40 procent av tjänsteföretagen förväntar sig att anställa de närmaste tre månaderna medan 10 procent förväntar sig att minska antalet anställda. Detta kommer troligtvis att leda till att bristen på personal kommer att öka ytterligare i tjänstesektorn under nästa kvartal.

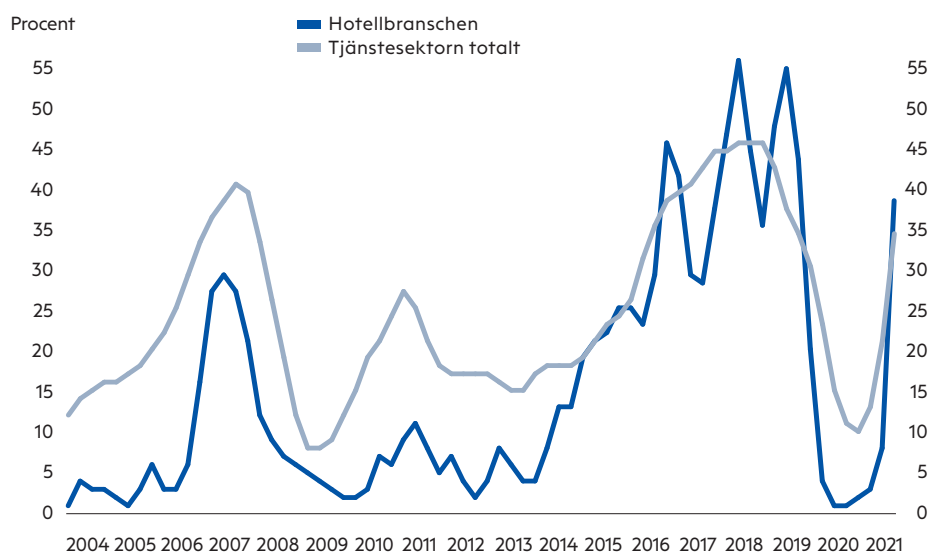

Diagram 10

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn som anger brist på personal, säsongrensade och utjämnade värden, andel f.o.m. 2:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagens svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

De fem frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA VÄNTAS DE NÄRMASTE 3 MÅNADERNA	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA HAR DE SENASTE 3 MÅNADERNA	ÖKAT	OFÖRÄNDADE	MINSKAT
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 11 visas hur svarsfrekvensen bland de tillfrågade hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisad fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

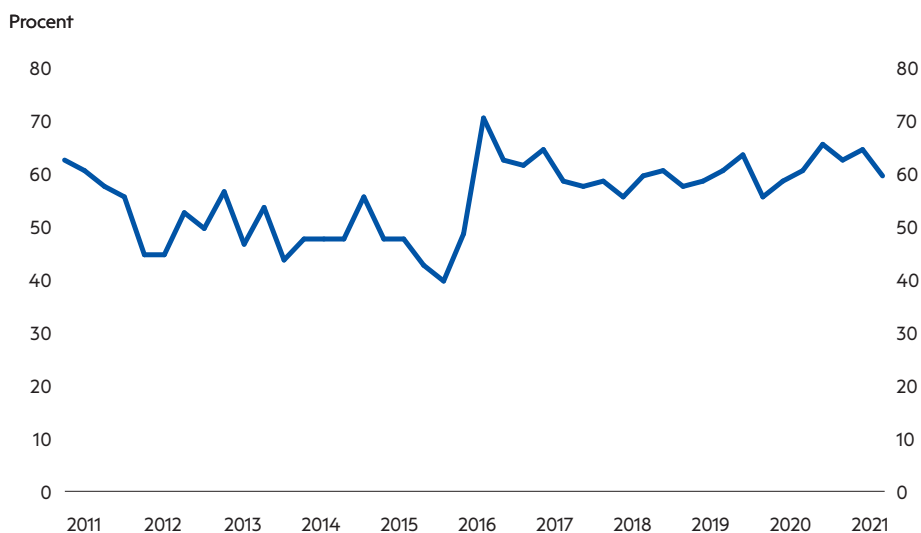

Diagram 11
Svarsfrekvens hotellföretagen, t.o.m. 2:a kvartalet 2021.
Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).